

Als de boodschap van deze eerste zondag van de Advent u in verwarring brengt dan is haar doel bereikt! De beschrijving van de gebeurtenissen die aan de komst van de Heer voorafgaan lijken het scenario van een wereldramp die zijn weerga niet kent. Om bang van te worden! Anderzijds is het alsof we hier een samenvatting van het wereldnieuws te horen krijgen. Want laten we eerlijk zijn: veel van die tekenen hebben we al eens meegemaakt in meer of mindere mate, ver weg of dichterbij. Sterker nog: het is die herkenbaarheid die mensen al eeuwen geleden deed geloven dat toen al het einde nabij was. Met andere woorden: er is niets nieuws onder de zon.

Het gaat in het evangelie dan ook niet om die 'tekenen van het einde', maar om dat wat er op volgt, namelijk de komst van de Heer. Angst en verwarring zal er altijd zijn zolang wij in deze wereld leven. Als aardse wezens leiden wij een kwetsbaar bestaan. We zijn eindig en de wereld om ons heen deelt in die vergankelijkheid. Ons leven wordt constant bedreigd door kleine en grote gevaren. En hoezeer wij ons leven ook trachten te beveiligen en ons bestaan te verzekeren, we worden hoe dan ook door de dood ingehaald. Onze menselijke samenleving ondergaat de invloeden van het kwaad dat zich van ons allen meester maakt. En de gevolgen van het diepgewortelde egocentrisme uit zich in crises van mondiale omvang. Denken we alleen maar aan de consequenties van de klimaatverandering die we zelf veroorzaken. Maar zelfs dat is nog geen reden tot moedeloosheid of wanhoop.

"Wanneer zich dit alles begint te voltrekken, richt u dan op en heft uw hoofden omhoog want uw verlossing komt nabij" zegt Jezus. Hij doet dus niet aan angstzaaij, integendeel. De blijde boodschap van deze zondag is dat er hoop is. Niet ons einde, maar onze verlossing is nabij! De komst van de Heer zal echter wel een breuk betekenen met alles wat er aan vooraf gaat in de geschiedenis. De komst van de Heer zal de wereld op haar grondvesten doen schudden, omdat Hij een radicale ommekeer brengt in de loop der dingen. Hij brengt een nieuwe wereldorde. Daarvoor moeten de oude, verstarde en verziekte structuren wijken.

Voordat we nu paniekerig gaan zoeken naar de tekenen, is het zinvoller om dicht bij huis te blijven. Dat is precies wat Jezus voorstelt. Kort en bondig zegt hij eigenlijk: blij bij jezelf. *"Zorg ervoor dat uw geest niet afgestompt raakt door een roes van dronkenschap en de zorgen van het leven; laat die dag u niet onverhoeds grijpen als in een strik."* Onze vertaling spreekt hier van 'geest' waar de grondtekst 'hart' schrijft. "Zorg dat je hart niet bezwaard wordt" staat er letterlijk. Ons hart is de zetel van ons gemoed; het is de plaats waar we ons bevinden als in ons verborgen middelpunt, niet te bevatten voor ons verstand en evenmin voor een ander. Het is de plaats van de beslissing, in het diepste van onze psychische neigingen. Het is de plaats van de waarheid. De plaats van het verbond: waar wij het intiemst met God verbonden zijn en Hij met ons. Jezus bedoelt ons hier dus te zeggen dat we niet alleen mentaal maar vooral in ons hart niet bezwaard moeten worden door roes en dronkenschap en de zorgen van levensonderhoud. Daardoor raken wij afgestompt.

Een afgestompte geest, daaraan lijden velen van ons heden ten dage. Onze menselijke geest en ons gemoed worden over het algemeen boven hun vermogen belast en we krijgen of gunnen onszelf te weinig gelegenheid om te herstellen. Die 'zwarigheid' van hart, die roes van dronkenschap wordt niet alleen door alcohol veroorzaakt. We worden ook dronken van de lawine aan informatiestromen die we geestelijk niet verwerken kunnen. We leven met zijn allen in een roes, die we 'flow' zijn gaan noemen, en die door ongrijpbare krachten wordt opgewekt en in stand gehouden en waaruit je bijna niet kunt ontsnappen. Door psychische en emotionele overbelasting dreigen we suf, ja afgestompt, te worden, ongevoelig voor het leed in de wereld en voor het zwakke en kwetsbare in het leven om ons heen. Kortom, onze geesten en harten geraken erdoor in een comateuze toestand.

"Weest daarom altijd waakzaam en bidt dat ge in staat moogt zijn te ontkomen aan al die dingen die zich gaan voltrekken." Dat is de remedie die Jezus voorstelt. Waken met het hart. Ons hart moet alert blijven, niet suf en niet bedwelmd. We moeten de ogen van ons hart open houden om de komst van de Heer te kunnen waarnemen. Die komst staat buiten kijf. De profeet Jeremia voorzag haar reeds. Hij ontving een godsspraak van de Heer: *"Er komt een tijd dat Ik de belofte vervul die Ik gedaan heb. Dan schenk Ik een David een wettige afstammeling die het land rechtvaardig en eerlijk bestuurt. In die dagen wordt Juda gered en is Jeruzalem veilig. En de stad zal heten: Heer, onze gerechtigheid."*

De komst van de Heer is de vervulling van Gods belofte. Gods gerechtigheid is zijn trouw aan het verbond dat Hij met zijn volk heeft gesloten. Zijn komst is geen straf, maar de verwezenlijking van heil dat eeuwen vóór Christus reeds is aangekondigd. Ze is de verlossing, dat wil zeggen, de losmaking uit de boeien van menselijke zwakheid, zonde en dood. Maar ze is noodzakelijk ook een crisis in die zin dat ze scheiding brengt tussen goed en kwaad, tussen trouw en ontrouw, tussen licht en duisternis, leven en dood.

Te midden van de wisselvalligheid van ons bestaan en de onzekerheid van onze toekomst is waakzaamheid en gebed geboden. Het tijdstip van de komst van de Heer is ongewis. Waken en bidden is daarom de enige adequate levenshouding voor elke christen. Die wakkerheid uit zich met name in een "levenswandel die God welgevallig is." Geen vrome fantasieën of religieus gedagdream, maar concrete daden van liefde *"voor elkaar en voor alle mensen"* zo houdt de apostel Paulus ook ons voor. De nieuwe wereldorde, het koninkrijk van Christus is een rijk van 'waarheid, heiligheid en liefde, recht en gerechtigheid, een koninkrijk van vrede.'

De komst van de Mensenzoon gaat met verwarring gepaard. Wij moeten wakker geschud worden uit onze wanen en uit de roes waarin we te lang hebben geleefd. Onze verlossing is nabij. Om stand te houden voor het aangezicht van de Mensenzoon is het nodig om waakzaam te zijn en te bidden. Maar ook dat is een gave van God. Met Paulus bidden wij dat: *"de Heer ons overvloedig mag doen toenemen in liefde. Dat Hij ons hart moge sterken zodat wij onberispelijk zijn en heilig voor het aanschijn van God onze Vader bij de komst van onze Heer Jezus Christus."* Amen.